

Inspektionsrapport
från Skolverket
2005:77

Utbildningsinspektion i den
fristående grundskolan Marks
Kristna Skola i Marks kommun

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Styrelsen
Marks Kristna Skola
Letebogården
519 90 Horred

2005-11-07
1 (2)
Dnr 54-2003:3241

Genomförd utbildningsinspektion vid den fristående grundskolan Marks Kristna Skola i Marks kommun

Bakgrund

Skolverket har genomfört inspektion vid den fristående grundskolan Marks Kristna Skola i Marks kommun. Inspektionen aviserades i brev den 19 mars 2004 och besök i verksamheten gjordes den 20 och 21 april 2004. Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt vilka bedömningar som gjorts av dem som svarat för utredningen. Utbildningsinspektionen fokuserar på sex områden vilka granskas ur olika aspekter. Den syftar således inte till att skapa en heltäckande bild av alla pågående verksamheter vid den aktuella tidpunkten.

Inspektionen skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I övrigt framförs i rapporten påpekanden och rekommendationer vad gäller kvaliteten i verksamheten. Huvudmannen förväntas förbättra kvaliteten inom dessa områden.

Skolverkets bedömning och beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten i Marks Kristna Skola övergripande är av god och avseende normer och värden mycket god kvalitet.

Skolverket bedömer att den fristående skolan Marks Kristna Skola alltjämt uppfyller kraven för godkännanden för den fristående förskoleklassen och den fristående grundskolan och har därmed fortsatt rätt till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Inspektionen visar i övrigt på vissa områden som behöver utvecklas, förbättringsområden. Dessa redovisas nedan.

Förbättringsområden

I skolrapporten finns närmare redovisat vad som behöver förbättras inom respektive område. Skolverket bedömer att följande områden som gäller den granskade verksamheten är i behov av förbättringsinsatser, nämligen:

- undervisningen på skolan måste vara allsidig och saklig och skolan får inte på grund av skolans konfessionella inriktning underlåta att ge eleverna undervisning i något ämne eller delar av ett ämne så som t.ex. sex- och samlevnad inom ämnet biologi samt

- elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande bör utökas och eleverna bör ges större möjligheter att påverka innehållet i undervisningen samt göras delaktiga i framtagandet av skolans måldokument och handlingsplaner.

Uppföljning

Huvudmannen skall inom tre månader från beslutsdatum, dvs. senast den 7 februari 2006, till Skolverket redovisa vilka åtgärder som vidtagits, eller planeras att vidtas, med anledning av ovanstående förbättringsområden.

På Skolverkets vägnar

Leif Davidsson
Överdirektör

Mats Löwing
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetschefen Maria Mindhammar samt undervisningsråden Tomas Erlandsson och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Marks kommun
Samt övriga enligt fastställd sändlista

Utbildningsinspektion i Marks Kristna Skola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån de nationella författningarna. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Marks Kristna Skola

Skolverket sände den 19 mars 2004 skriftlig information till skolans huvudman om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Marks Kristna Skola har bestått av undervisningsråden Mats Löwing och Anna-Maria Koci samt praktikanten Lillemor Taylor. Besök i Marks Kristna Skola genomfördes den 20-21 april 2004.

Skolverket följer upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Rapportens underlag består av dels dokument från huvudmannen och Marks Kristna Skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem, på rapporter från Skolverkets tillsyn och på andra uppgifter som skolan lämnat till Skolverket eller finns publicerade på Internet etc.

I Marks Kristna Skola genomfördes intervjuer med skolans rektor, lärare, elever, huvudmannens styrelse samt föräldrar. Lektioner i samtliga årskurser besöktes. Skolverkets inspektörer var med på den andaktsstund skolan har en gång i veckan för skolans samtliga elever och personal.

Beskrivning av skolan

Marks Kristna Skola	Antal elever
Grundskola	109
Förskoleklass	6

Marks Kristna Skola godkändes som fristående grundskola för årskurserna 1–6 den 13 december 1993 och skolan startade sin verksamhet hösten 1994. Huvudman för skolan är stiftelsen Marks Kristna Skola med organisationsnummer 865000-8728. Den 11 juni 1996 fick huvudmannen godkännandet utökat till att även gälla årskurserna 7–9. Den 3 december 1999 erhöll huvudmannen under rättelse om godkännande och rätt till bidrag för fristående förskoleklass i anslutning till grundskolan. I huvudmannens regi och i skolans lokaler bedrivs också fritidsverksamhet och från och med läsåret 2004/05 omfattar verksamheten även förskola. Inspektionen omfattar inte förskola eller fritidshem.

Skolverket har tidigare genomfört tillsyn vid skolan under läsåret 1995/96. I beslutet den 15 november 1995 (dnr 95:1490) konstaterade Skolverket att Marks Kristna Skola uppfyllde kraven för fortsatt godkännande. En ytterligare tillsyn genomfördes år 2001 (dnr 2000:3902) varvid skolan fick föreläggande avseende brister i lärarkompetensen och utrustningen för naturorienterande undervisning gällande de högre årskurserna. Dessa brister rättades till och Skol-

verket konstaterade i beslut den 23 oktober 2001 att skolan uppfyllde kraven för fortsatt godkännande.

Marks Kristna Skola har konfessionell inriktning med kristen profil och av skolans informationsmaterial framgår att skolan hämtar grundläggande värderingar från bibeln och att Jesus är förebilden för både barn och vuxna. Skolan följer Lpo 94 och de nationella kursplanerna och har som målsättning att uppfylla de kunskapskrav som är uppställda för samtliga ämnen.

Flertalet elever kommer från Marks kommun men skolan har också elever från Varbergs och Kungsbacka kommuner.

Skolans lokaler är naturskönt belägna i Letebo cirka 5 km väster om Horred i Marks kommun. Större delen av undervisningen bedrivs i två nybyggda moduler och den äldre byggnaden vilken skolan ursprungligen använde för undervisningen, är numera ombyggd till skolmatsal med tillhörande skolkök där skolmaten tillagas. Skolan använder också församlingens lokaler som ligger i anslutning till skolan för framförallt undervisning i de högre årskurserna samt för morgonsamling med lovsång och bön för hela skolan en gång i veckan. Under denna gemensamma morgonsamling inbjuder skolan olika personer att hålla i morgonsamlingen.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Normer och värden

Marks Kristna Skola har en kristen profil och en stor del av skolans arbete med värdegrundsfrågor har sitt ursprung i bibeln. Samtal om etik och moral förs också ofta inom ämnena kristendom och livskunskap vilka utgör skolans val. Eleverna samlas varje morgon i en morgonsamling (andaktsstund) som innehåller lovsång och bön. Morgonsamlingen hålls av den lärare som har lektion med eleverna på morgonen. I samtal med både skolans rektor, lärare och elever framgår att det inte ställs några krav på att eleverna aktivt skall delta i denna morgonsamling eller att eleverna skall bekänna sig till kristendomen. De elever Skolverkets inspektörer samtalade med berättade att det på skolan finns flera elever som inte tillhör någon församling eller är aktivt kristna. Eleverna tycker att det är självklart att de självständigt och utan påverkan från vare sig skola, kamrater eller föräldrar skall tillåtas att välja om de vill bekänna sig som kristna.

Eleverna berättade vidare att miljön på skolan är öppen och att eleverna känner att det såväl elever emellan som mellan elever, lärare och skolledning finns stort utrymme och respekt för olik tänkande och att vara annorlunda. Detta bekräftades av det intryck Skolverkets inspektörer fick under inspektionen. Inspektörerna upplevde att det råder en öppen och tillåtande stämning på skolan både vad gäller elevernas klädsel och intressen. Enligt de elever Skolverkets inspektörer talade med förekommer det inte någon mobbning eller kränkande behandling på skolan. Eleverna känner sig trygga och känner varandra väl eftersom skolan är liten. Ibland uppstår konflikter men enligt både elever, rektor och lärare har skolan nolltolerans mot kränkande behandling och personalen på

skolan ingriper genast även när mindre konflikter uppstår. Skolan har en handlingsplan mot mobbing och kränkande behandling men i samtal med både lärare och elever framgick det att eleverna inte deltagit i framtagandet av denna.

De flesta av skolans elever har gått på skolan under hela sin skoltid men på skolan går även elever som tidigare gått i annan skola. De nya eleverna har, enligt de elever Skolverkets inspektörer talade med, inte haft svårt att bli accepterade och få kamrater på skolan. Rektorn berättade att de yngre eleverna har kommit på ett system för hur de skall göra om de känner sig lite ensamma på rasten. Mellan skolhusen finns en gräsplätt med en större sten på vilken den elev som känner sig ensam kan sätta sig och bli sedd av de andra eleverna. Eleverna försöker då också att få med även den "ensamma" eleven i rastaktiviteterna. Systemet fungerar, enligt rektorn, mycket bra och vid Skolverkets inspektion kunde inspektörerna se att också de äldre eleverna umgås med de yngre eleverna.

I samtal med eleverna framgick det vidare att eleverna är medvetna om vad det kan innebära att gå på en relativt liten skola och vilken betydelse samt påverkan skolans kristna profil kan ha både vad gäller undervisningen men också den sociala miljön. Framförallt eleverna i de högre årskurserna visade sig vara mycket medvetna om att skolans kristna profil inte får påverka undervisningens innehåll till den grad att kravet på allsidighet och saklighet inte uppfylls. Enligt eleverna var detta något som ofta diskuterades på skolan. Även de lärare Skolverkets inspektörer samtalade med uttryckte att det är viktigt att undervisningen i de olika ämnena inte enbart grundar sig i ett kristet perspektiv och präglas av skolans kristna profil. Flera lärare ansåg att man med fördel kunde "lägga bort" kristendomen i undervisningen i andra ämnen än just kristendom och livskunskap.

I samtal med elever från de högre årskurserna framgick dock att eleverna inom ämnet biologi inte får någon undervisning i sex- och samlevnads-kunskap trots att denna del finns med i skolans arbetsplan för ämnet biologi. Detta bekräftades av ansvarig lärare i biologi. Eleverna har dock inom ämnet samhällskunskap haft samtal kring frågor som berör detta ämnesområde. Ansvarig biologilärare uppgav att orsaken till att eleverna inte fått undervisning i sex- och samlevnads-kunskap framförallt beror på att läraren känner att han inte har tillräcklig erfarenhet och kompetens för att undervisa inom detta område. Läraren uttryckte dock även tveksamhet över att skolan skall undervisa eleverna om sex- och samlevnad. Ansvarig lärare saknar också formell ämnesbehörighet för ämnet biologi. En annan lärare, som även har egna barn på skolan, uppgav att man som förälder nog föredrar att själv ta ansvar för sina barns kunskaper inom detta område och kände sig mycket tveksam till att eleverna på skolan skulle få undervisning om t.ex. preventivmedel. Skolans rektor sade sig inte vara medveten om att sex- och samlevnad inom ämnet biologi inte fanns med i undervisningen och uppgav att skolan i fortsättningen skulle ha med även denna del.

Vid skolans sakgranskning av denna rapport menade skolan att bristen på undervisning i sexualkunskap inom ämnet biologi var en engångsföreteelse under detta läsår och att undervisning skett tidigare och kommer att ske i framtiden.

I de samtal Skolverkets inspektörer hade med skolans lärare och elever gavs en samstämmig bild av att eleverna, framförallt de yngre eleverna, inte ges några större möjligheter till inflytande i framtagandet och bearbetningen av skolans

lokala arbetsplan och bearbetningar av de nationella kursplanerna. Inte heller ges eleverna någon större möjlighet att direkt påverka innehållet i undervisningen. Dock kan, enligt både elever och lärare, arbetssättet ibland påverkas av eleverna.

Kunskaper

Utbildningen i Marks Kristna Skola följer 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, med tillhörande kursplaner och timplan. Skolan har konfessionell inriktning och avsätter inom ramen för skolans val en timme i veckan till undervisning i kristendom och livskunskap. Lokal arbetsplan finns liksom lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna för samtliga ämnen. Även om eleverna inte har varit delaktiga i framtagandet av dessa uppgav dock de äldre eleverna i samtal med Skolverkets inspektörer att de känner till vad de skall lära sig och vilka kunskapsmål som gäller inom respektive ämne. En genomgång av betygskriterierna i respektive ämne har också genomförts med de äldre eleverna.

Enligt skolans rektor ligger eleverna kunskapsmässigt på en bra nivå jämfört med kommunens andra skolor. De elever Skolverkets inspektörer talade med uppgav också att de känner att de har goda möjligheter att lära sig och att de känner att de får stöd när de behöver det. Skolan är liten och klasserna relativt små vilket gör inlärningssituationen positiv för eleverna.

Skolan genomför de nationella proven för årskurserna 5 och 9. Utöver det genomför skolan traditionella prov och tester och eleverna i de högre årskurserna berättade att de inom de naturorienterade ämnena också fick möjlighet att ta fram egna prov. Skolans rektor, lärare, elever samt elevernas föräldrar uppgav att de upplever att eleverna har bra kunskaper i förhållande till utbildningsmålen. Betygsnivån är i nivå med medeltalet för riket och det råder god överensstämmelse mellan betygen och resultaten på nationella ämnesproven i år 9.

Enligt de resultatsammanställningar skolan har redovisat från de nationella proven för årskurserna 5 och 9 framgår att det finns ett par elever som inte fått godkänt i några delprov. Generellt sett ligger dock de flesta elever på betyget Godkänd.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionen att Marks Kristna Skola förmedlar etiska förhållningssätt till eleverna genom ett aktivt arbete på skolan. Eleverna på skolan upplevs av inspektörerna vara trygga och harmoniska. Vidare visar eleverna stor respekt för varandra och för varandras olika uppfattningar.

Enligt inspektörernas bedömning kan inte skolan underlåta att ge eleverna undervisning i delar av ett ämne så som sex- och samlevnad inom ämnet biologi. Om kompetens saknas för denna undervisning ankommer det på skolans ledning att erbjuda kompetensutveckling, alternativt ordna med undervisning på annat sätt. Eleverna på fristående skolor har, oavsett skolans inriktning, rätt till samma möjligheter att tillgodogöra sig kunskaper inom samtliga delar av ett ämne även om skolans personal och vissa av elevernas föräldrar anser att eleverna inte behöver få denna kunskap genom undervisning i skolan. Skolan ansvarar för att på ett allsidigt och sakligt sätt erbjuda eleverna undervisning inom skolans samtliga ämnen.

Inspektionen bedömer vidare att eleverna har förhållandevis goda möjligheter att uttrycka egna önskningsar och uppfattningar men att skolan bör arbeta mer aktivt med att involvera eleverna även i arbetet med skolans måldokument så som lokal arbetsplan, ordningsregler och handlingsplaner mot kränkande behandling.

Vidare bedömer inspektörerna att eleverna på Marks Kristna Skola når godtagbara kunskapsresultat. Skolan har tydliga rutiner när det gäller att ge stöd till elever i behov av detta, vilket också visar sig i andelen elever som når kunskapsmålen i de olika ämnena.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

I Marks Kristna Skola planerar lärarna självständigt stor del av undervisningens innehåll samt arbetssätt. Lärarna uppgav i samtal med Skolverkets inspektörer att de upplever att det är en svår balansgång mellan lärarens behov av kontroll och ansvar över undervisningen och att låta eleverna få delta aktivt i planering och genomförande. Vissa elever har, enligt lärarna, svårt för att ta ansvar för sitt arbete. Lärarna i de högre årskurserna tycker ändå att det är viktigt att försöka vara öppen för spontana önskemål och förslag samt att uppmuntra eleverna till att aktivt delta i undervisningen. Lärarna tycker dock att det är viktigt med lärarens ansvar och professionella roll. Eleverna ges möjlighet att till viss del påverka inläringssituationen genom att välja arbetssätt och framförallt de äldre eleverna uppgav i samtal med Skolverkets inspektörer att de känner att de har viss möjlighet att påverka sitt arbetssätt.

Marks Kristna Skola har inget elevråd och enligt skolans rektor finns det inget behov av ett sådant då skolan är liten. Men för att eleverna skall få träning och förståelse för demokratiska processer får en elev från varje klass i de högre årskurserna tillsammans utgöra remissinstans till frågor som behandlas av skolans styrelse. På så sätt får eleverna möjlighet att framföra önskemål och synpunkter på frågor som rör deras undervisningsmiljö.

I skolans styrelse sitter en föräldrarepresentant som kan föra föräldrarnas talan. I Skolverkets samtal med några av elevernas föräldrar uppgavs att föräldrarna är mycket nöjda med skolans verksamhet. De flesta föräldrar bidrar till skolans verksamhet genom frivilligt arbete, så kallad föräldratjänst, vilken bland annat innebär att föräldrarna får hjälpa till med städning av skolans lokaler.

Skolan har ordningsregler som samtliga elever och deras vårdnadshavare måste ta del av när eleven börjar på skolan. Följs inte reglerna om att till exempel visa respekt för Guds ord och för varandra, ha ett vårdat språk och god attityd, visa varsamhet mot skolmiljön, lokaler och material eller komma i tid, tas i första hand kontakt med berörd elev, i andra hand tar skolan kontakt med elevens vårdnadshavare och i tredje hand kallas elev och vårdnadshavare till skolan för samtal. Marks kristna skola har valt ett citat från Bibeln som ledstjärna för skolans miljö: ”Därför, allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra dem.” Samtliga som Skolverkets inspektörer samtalande med under inspektionen bekräftade att skolan är en trygg och trivsamt miljö för både elever och personal. Skolverkets inspektörer kunde under inspektionen också se att eleverna är trygga, harmoniska och har lätt för att både ställa frågor till och prata med Skolverkets inspektörer. För de äldre eleverna har skolan efter elevernas

önskemål ordnat med caféverksamhet på rasterna i församlingens lokaler vilket, enligt både rektorn och eleverna, är mycket uppskattat.

Skolan har en handlingsplan mot kränkande behandling och mobbning men enligt både lärare och elever har eleverna inte varit delaktiga i framtagandet av denna. Det är dessutom tveksamt om eleverna känner till innehållet i handlingsplanen men det framgick dock i samtal med elever och elevernas vårdnadshavare att den del av handlingsplanen som avser en förebyggande metod kallad för kompisamtal är känd. Metoden är uppskattad och samtliga som Skolverkets inspektörer samtalade med gav en samstämmig bild av att mobbning och kränkande behandling inte är något som förekommer på skolan även om det ibland uppstår mindre konflikter.

Marks kristna skola erbjuder eleverna skolhälsovård i enlighet med gällande bestämmelser.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionen att skolan har utvecklat en bra och fungerande rutin kring arbetet mot kränkande behandling. Skolan bör dock i större utsträckning involvera eleverna i arbetet kring framtagandet av handlingsplanen mot kränkande behandling och diskutera innehållet och betydelsen av denna med eleverna i större utsträckning. Eleverna bör också göras mer delaktiga i även andra delar som rör skolans miljö. Enligt inspektionens bedömning ges eleverna för närvarande begränsade möjligheter till delaktighet och påverkan över sin arbetsmiljö.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

I Marks Kristna Skola undervisas eleverna i åldersintegrerade klasser med varierande arbetssätt och under de lektionsbesök Skolverkets inspektörer gjorde gavs också prov på varierade arbetsformer. Eleverna fick både lärarledda genomgångar, arbetade självständigt samt i grupper. I samtal med elever i de högre årskurserna framfördes dock att vissa elever tyckte att nivån och arbetssättet i några ämnen är av "mellanstadiekaraktär" och hänvisade till att de lärare som undervisade i dessa ämnen inte har utbildning för undervisning i de högre årskurserna.

I Marks kristna skola arbetar eleverna med portfoliomethod och enligt skolans rektor har mycket tid lagts ner på att utveckla denna metod. Eleverna har både en fysisk och en digital portfolio i vilken de sparar utvalda arbeten. Av elevens portfolio skall framgå vilka mål eleven skall uppnå och finnas exempel på arbeten som lett till måluppfyllelse. Det är framförallt de yngre eleverna som aktivt arbetar med portfoliomethoden men elevens portfolio följer eleven under hela skoltiden fram till och med årskurs 9.

Skolan har gjort lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna för samtliga ämnen och kopplat till dessa finns också detaljerade arbetsscheman för varje ämne. Rektorn uppgav att man under detta läsår arbetat mer aktivt och fokuserat med framtagandet och revidering av måldokument och att medvetenheten om måldokumentet därmed också ökat. Eleverna har dock inte deltagit i framtagandet av skolans måldokument men uppgav att lärarna går igenom vad de skall lära sig inom varje ämne. De äldre eleverna har också haft genomgångar av de nationella betygskriterierna.

Enligt de scheman och den timplan skolan följer får eleverna undervisning motsvarande den garanterade tiden i skollagens timplan. På skolan finns en lärare vars tjänst i huvudsak innebär att vara stöd för elever i skolans lägre årskurser. Det är också denna lärare som är den som upptäcker om det finns elever med omfattande stödbehov. Enligt skolans rektor, som också har speciallärarutbildning, har skolan 6-8 elever som har särskilda stödbehov. För dessa elever har åtgärdsprogram av mer eller mindre omfattande karaktär upprättats. Av de exempel som bifogats dokumentationen inför Skolverkets inspektion framgår att modellen för åtgärdsprogram som skolan använder är av god kvalitet. Skolan har tidigare haft elever med anpassad studiegång.

Skolans rektor avsätter en del av sin tjänst till studie- och yrkesvägledning. Eleverna har också som en del i undervisningen haft praktik på olika arbetsplatser.

Skolan ingår i ett nätverk för kristna friskolor i Varbergs, Borås, Jönköpings samt Uddevalla kommuner. Genom detta nätverk träffas respektive skolors rektorer 2-3 gånger per termin och utbyter erfarenheter. Skolorna i nätverket samordnar också studiedagar och idrottsdagar under vilka även eleverna får tillfälle att mötas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan organiserat eleverna i arbetsgrupper vilka, enligt de elever, lärare och föräldrar inspektörerna talade med samt utifrån vad inspektörerna kunde se under sitt besök fungerar mycket bra. Eleverna upplever själva att de får stöd i undervisningen när de behöver det och inspektionen bedömer att skolan på ett bra sätt tillgodoser elevernas behov både avseende lärarresurs och genom åtgärdsprogram.

Inspektionen bedömer också att eleverna på skolan ges goda möjligheter till kontakter med andra delar av samhället.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Marks Kristna Skola har en rektor som är utbildad speciallärare och som har 15 procent av sin tjänst avsatt till att undervisa i svenska i årskurs 9. Rektorn har också ansvar för studie- och yrkesvägledning för eleverna på skolan. Rektorn har en person anställd som administrativt stöd.

Skolan har en styrelse i vilken utöver rektorn och tre församlingsmedlemmar även en lärare och en förälder ingår. Styrelsen sammanträder cirka tio gånger per läsår. Skolans styrelse har främst ansvar för skolans ekonomi och fysiska miljö men har under det senaste året på ett mer medvetet sätt behandlat pedagogiska frågor. Det är dock enligt styrelsen skolans rektor och lärare som har kompetens för och i praktiken också till störst del är ansvariga för skolans pedagogiska verksamhet. Församlingen har enligt styrelsen och skolans rektor inget inflytande över skolans pedagogiska verksamhet och innehållet i undervisningen utan bistår skolan framförallt med lokaler.

I samtal med skolans lärare framgick det att lärarna upplever att de har inflytande över skolans verksamhet och att de känner stor frihet och möjlighet att påverka sin arbetssituation. Lärarna upplever skolans rektor som en trygg punkt och en närvarande pedagogisk ledare. Skolan har haft en relativ stor omsättning av lärare och därför har inte alla lärare deltagit i framtagandet av skolans lokala arbetsplan eller i bearbetningen av de nationella kursplanerna. Ett arbete med

att revidera dessa dokument har dock påbörjats under detta läsår och skolans nya lärare har i och med detta arbete fått möjlighet att bli mer delaktiga i formuleringen av skolans måldokument och arbetsplaner.

De samtal Skolverkets inspektörer genomfört med skolledning samt inspektörernas granskning av skolans beslut i olika avseenden har visat att för skolan relevanta bestämmelser till stor del är kända och tillämpas. Skolans personal har fått visa registerutdrag ur belastningsregistret vid anställning.

Skolan har utifrån gjorda uppföljningar och utvärderingar på skolan tagit fram en kvalitetsredovisning för verksamheten läsåret 2002/03 som håller god kvalitet.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionen att skolans styrning och ledning fungerar bra. Vidare bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsredovisning håller god kvalitet.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

I Marks Kristna Skola erbjuds eleverna att läsa tyska eller franska som språkval. Skolans val är som tidigare nämnts i rapporten kristendom och livskunskap. Ingen elev på skolan läser svenska som andraspråk eller har modersmålsundervisning.

Det förekommer inga kostnader för undervisningen på skolan. Vissa mindre kostnader i samband med utflykter kan dock förekomma.

Skolan har en egen buss som hämtar eleverna. Skolskjutsen med skolans buss är gratis för eleverna. Marks kommun betalar tågbiljett för de elever från kommunen som har mer än fem kilometer till skolan och måste åka tåg en del av resvägen.

Kontakter mellan skolan och elevernas vårdnadshavare sker både löpande men också genom utvecklingssamtal två gånger per läsår. Elevernas vårdnadshavare informeras om skolans verksamhet främst genom föräldramöten. Skolan har också utarbetat en informationsbroschyr om skolan för de föräldrar som är intresserade av att söka plats för sitt barn.

Marks kristna skola är öppen för alla barn och vid fler sökande än platser tas elever in enligt följande urvalsprinciper:

1. Sökande som har syskon som vid ansökans ingivande är antagna som elever i skolan har företräde.
2. Sökande som först fått ansökan ankomstdaterad har företräde.
3. Om två eller fleras sökande har syskon som redan är antagna som elever i skolan har den vars syskon först fått sin ansökan ankomstdaterad företräde.
4. Om plats för elev blir tillgänglig under pågående läsår skall alla väntande sökande för både innevarande och kommande skolår tillfrågas och ges rätt att enligt turordningsreglerna anta platsen inom en månad.

Skolan har redovisat en elevprognos för de kommande två läsåren vilken visar att skolan har en relativt stadig tillströmning med 6-10 elever per läsår. Huvudmannen för skolan kommer under kommande läsår även att utöka sin verk-

samhet genom att bedriva förskola i anslutning till skolan vilket sannolikt kommer att generera fler elever till skolan.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionen att eleverna vid Marks Kristna Skola ges goda möjligheter till en stabil och varaktig utbildning vid skolan. Vidare bedömer inspektionen att skolan tillhandahåller elevernas vårdnadshavare bra och tydlig information om dels elevernas kunskapsutveckling, dels annat som berör elevernas skolsituation.

6. Resurser

Skolan disponerar två skolmoduler, ett mindre hus som används som matsal och kök samt delar av församlingens lokaler som förutom klassrum för de högre årskurserna även rymmer en välutrustad sal för undervisning i idrott och hälsa. Skolan har även välutrustade lokaler för slöjdämnen samt för hem- och konsumentkunskap. Efter den senaste tillsynen som gjordes vid skolan den 26 januari 2001 bedömde Skolverket att utrustningsstandarden för undervisning i naturorienterade ämnen var bristfällig. Detta har nu åtgärdats och skolan har kompletterat utrustningen så att eleverna ges goda möjligheter att genomföra de experiment och övningar som ingår i de naturorienterade ämnena.

Musikundervisningen bedrivs av en person som inte är lärarutbildad och som är pastor. Utrustning för denna undervisning är av god kvalitet. Bildundervisningen bedrivs av en utbildad lärare som dock var tjänstledig under vårterminen. Lokalen och utrustningen är av god kvalitet.

På skolan finns cirka 15 datorer som eleverna fritt kan använda. Det är dock svårigheter med att använda Internet eftersom tillgång till bredband saknas.

Skolan har behörig personal i de flesta ämnen och det finns en kompetensutvecklingsplan upprättad för skolans lärare. Enligt de lärare Skolverkets inspektörer samtalade med finns det goda möjligheter till kompetensutveckling i form av kurser, föreläsningar och dylikt, liksom till pedagogiska samtal och diskussioner på skolan. Av kompetensutvecklingsplanen framgår bland annat att individuell kompetensutveckling inom det egna ämnet ingår för lärarna. Detta är en del som särskilt bör eftersträvas för de lärare som undervisar i de högre årskurserna, då ämneslärarbehörigheten för undervisning i de högre årskurserna inte täcker samtliga ämnen. Både elever och elevernas vårdnadshavare gav annars en samstämmig bild av att skolans lärare är engagerade och duktiga och att undervisningen till mycket stor del är väl planerad och genomförd på ett sätt som är anpassat för elevernas olika behov.

Skolan har ett mindre bibliotek som är under uppbyggnad och använder sig även av kommunens bibliotek och bokbuss. De böcker som ingår i skolans bibliotek är av varierande slag och innehåller både skönlitteratur anpassad för både yngre och äldre elever samt uppslagsverk av olika slag. Skolan använder sig av vanligt förekommande läroböcker, som finns i tillräcklig omfattning.

Eleverna får kostnadsfria skolmåltider och skolan har särskild personal anställd för att tillaga maten på plats. En klass hade vid tillfället för Skolverkets inspektion som en del i undervisning om näringslära och kostcirkeln varit med och tagit fram matsedeln för veckan.

Enligt stiftelsens årsredovisning för räkenskapsåret 2003 framgår att stiftelsen har en vinst om 212 634 kronor. Stiftelsens ekonomi är relativt stabil och i samtal med skolans styrelse framkom att stiftelsen inte lever med ett tvång på positivt resultat. Vid minskat elevunderlag finns möjlighet att minska skolans kostnader då stiftelsen äger de lokaler i vilka skolan i huvudsak bedriver sin verksamhet och kan säga upp det hyresavtal avseende församlingens lokaler som skolan idag använder till undervisningen. Ett problem för stiftelsens ekonomi kan dock bli om skolan får många elever som har särskilda stödbehov. Stiftelsen försöker dock att alltid ha en buffert på cirka 200 000 kronor till oförutsedda kostnader. Skolans rektor uppgav att det ibland kan vara svårt att komma överens om ett bidrag från elevens hemkommun som motsvarar skolans kostnader för eleven, särskilt om eleven har ett mer omfattande stödbehov. Rektorn uppger dock att det är lättare med förhandlingen för närvarande då den politiska majoriteten i kommunen är borgerlig och mer positivt inställd till fristående skolor. Som tidigare nämnts i rapporten får flera elever sitt tågkort för resor till skolan betalt av kommunen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektionen att eleverna vid Marks Kristna Skola får undervisning i ändamålsenliga och relativt välutrustade lokaler. Vidare bedömer inspektörerna att skolans måltider och pedagogiska material är av bra kvalitet och att skolan har goda förutsättningar att ge eleverna en tidsenlig utbildning som är anpassad för elevernas ålder, ämnesområde och mål i kursplaner. Stiftelsen som driver skolan har en stabil ekonomi och enligt inspektionens bedömning sköts skolans ekonomi på ett genomtänkt och kunnigt sätt.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Marks Kristna Skola övergripande är av god kvalitet. Vidare bedömer inspektörerna att skolans resultat när det gäller normer och värden är mycket gott.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- undervisningen på skolan måste vara allsidig och saklig och skolan får inte på grund av skolans konfessionella inriktning underlåta att ge eleverna undervisning i något ämne eller delar av ett ämne så som t.ex. sex- och samlevnad inom ämnet biologi samt
- elevernas ansvarstagande för sitt eget lärande bör utökas och eleverna bör ges större möjligheter att påverka innehållet i undervisningen samt göras delaktiga i framtagandet av skolans måldokument och handlingsplaner.

Datum	Ort
2005-11-07	Göteborg

Mats Löwing
Anna-Maria Koci